

Gäller för: Verksamhet Kirurgi Östra

Innehållsansvar: Sofia Sandberg, (soflu13), Överläkare

Granskad av: Sofia Sandberg, (soflu13), Överläkare

Godkänd av: Malin Ragnmark Ek, (malek3), Verksamhetschef

Giltig från: 2025-02-24

Giltig till: 2027-02-04

Uppföljning efter salvagekirurgi av analcancer

Revideringar i denna version

2025-02-04 Ändrat område för verksamhet Kirurgi Östra från 2 till 5.
Justering av enstaka ord samt ändrad hänvsining till annat styrdokument.

Syfte

Botande behandling av analcancer utgörs främst av radiokemoterapi men kirurgi, så kallad salvagekirurgi, utförs vid recidiv eller uteblivet behandlingssvar (ca 25-30%).

Kirurgkliniken Östra är ett av tre centra i landet med nationellt uppdrag att operera analcancer. Salvagekirurgi av analcancer efter strålbehandling är ofta tekniskt komplicerad och kräver ofta plastikkirurgisk rekonstruktion med lambå och ibland också bäckenexentration.

De patienter som blir aktuella för salvagekirurgi diskuteras på nationell konferens och remitteras därefter vidare till endera centra för operationsplanering. Efter operation är vi som nationellt center skyldiga att sköta uppföljningen av dessa patienter enligt vårdprogrammet.

Syftet med denna rutin är att förtydliga uppföljningen av patienter efter operation för analcancer.

Arbetsbeskrivning

Direkt postoperativt:

1. Eftervård på hemsjukhuset för sedvanlig postoperativ mobilisering, nutrition, smärtlindring och så vidare. Se separata rutiner tex "Lambåkirurgi vid avancerad bäckenkirurgi: pre-, peri- och postoperativt omhändertagande". Skicka kopia på slutanteckning till plastikkirurgen/SS för att de skall kalla patienten för ett återbesök efter cirka 6 månader.
- Telefon/mottagningsbesök för PAD-besked och uppföljning av läkning 1-2 månader postoperativt till operatör.

Uppföljning:

2. Samtliga patienter följs upp med telefonkontakt av kontaktsköterska ÖS 6 och 12 månader efter operation.
3. I normalfallet följs samtliga patienter upp hos oss men de patienter som bor långt bort och som har önskemål om uppföljning på hemorten kan utremitteras med tydliga instruktioner till närmaste kirurgklinik (inte onkologklinik) med uppföljning enligt nedan. Vid misstanke om recidiv vid någon undersökning så tar vi ansvaret, det ska inte skötas av hemortskliniken.
4. Uppföljning ska ske med DT thorax och DT buk vid 6, 12, 24 samt 36 månader med återbesök till operatör/kirurg. Även klinisk kontroll av perineum och ljumskar.
Vid behov kan själva röntgenundersökningen genomföras på hemsjukhuset, remiss måste då skickas till aktuell kirurgklinik för omsörjande av detta.
MR bäcken ingår inte i rutinkontroll då lokalt återfall i bäckenet sällan är tillgängligt för ytterligare kirurgi eller strålbehandling, däremot kan begränsade fjärrmetastaser eller enstaka lymfkörtelmetastaser ibland bli aktuella för kirurgi och/eller strålbehandling med kurativ intention.
5. I uppföljning ingår att patienterna tillfrågas om tarm-, urin- och sexuell funktion.

- Alla patienter ska tillfrågas om de vill remitteras till Bäckencancerrehabiliteringen på JK för ytterligare rehabiliteringsstöd + behovsstyrd remittering till gynekolog, urolog, fysioterapeut.

Ansvar

Samtlig personal på verksamhet Kirurgi Östra, Område 5, Sahlgrenska Universitetssjukhuset ansvarar för att arbeta utefter denna rutin.

Verksamhetschef, verksamhet Kirurgi Östra, Område 5, Sahlgrenska Universitetssjukhuset ansvarar för att rutinen är känd och följs.

Verksamhetschef ansvarar för att rutinen finns och följer gällande författningar och lagar.

Uppföljning, utvärdering och revision

Sektionschef, kolorektalsektionen, verksamhet Kirurgi Östra, område 5, Sahlgrenska universitetssjukhuset har ansvaret för att rutinen följs upp, utvärderas och revideras. Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga avvikelser från rutin rapporteras i MedControl PRO.

Kunskapsöversikt

<https://kunskapsbanken.cancercentrum.se/diagnoser/analcancer/vardprogram/>

Granskare

Sofia Sandberg, specialistläkare, verksamhet Kirurgi Östra, Område 5, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Malin Jademan, specialistsjuksköterska, verksamhet Kirurgi Östra, Område 5, Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Eva Angenete, överläkare, professor, verksamhet Kirurgi Östra, Område 5, Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Dan Asplund, sektionschef kolorektal, verksamhet Kirurgi Östra, Område 5, Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Kirurgi Östra

Innehållsansvar: Sofia Sandberg, (soflu13), Överläkare

Granskad av: Sofia Sandberg, (soflu13), Överläkare

Godkänd av: Malin Ragnmark Ek, (malek3), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9785-1904528390-269

Version: 3.0

Giltig från: 2025-02-24

Giltig till: 2027-02-04